

TÜRKİYE'DE ELMA ÜRETİMİ, PAZARLAMASI VE DIŞ SATIMI

Alamettin BAYAV^{1,*} Kezban KONAK², Dilek KARAMÜRSEL¹ Fatma Pınar ÖZTÜRK¹

¹ Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Eğirdir/Isparta

² Prof. Dr., Adnan Menderes Üniversitesi, Ziraat Fakùltesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Aydın

* alamettinbayav@ebkae.gov.tr

GAP IV. Tarım Kongresi, Yıl:2005, Cilt 1, Bildiriler Kitabı: 427-437, Şanlıurfa.

ÖZET

Türkiye içinde bulunduğu iklim kuşağı nedeniyle çok sayıda meyve tür ve çeşidinin yetiştirilmesine uygun koşulları sağlayabilmektedir. Gelişen ve değişen ekonomik ortamlar nedeniyle farklı iklim ve toprak koşullarına uyabilecek, farklı iç ve dış pazar taleplerine cevap veren ekonomik yarar sağlayacak meyvecilik üretim planları önem kazanmaktadır. Türkiye tarım alanlarının % 5,5-6'sı meyve-zeytin-bağ alanı olarak değerlendirilmektedir ve dünyanın önemli bir meyve üretici ülkesidir. Türkiye'de piyasa isteklerine cevap veren üretim eğilimi hızla yaygınlaşmaktadır. Ilıman iklim meyvelerinden biri olan Elma üretimi 2,5 milyon tona ulaşmıştır. Dünya elma üretiminde Çin, ABD, Polonya, Fransa ve İran'dan sonra 6. sırada yer almaktadır. Elma üretimimizde 1980 öncesine göre önemli değişiklikler olmuştur ve son on beş yılda dikim alanları % 3.7, üretim miktarı % 21.1 artış göstermiştir. Trend hesapları 2010 yılında Türkiye elma üretiminin 2.728.000 tona ulaşacağını göstermektedir. Kişi başına elma tüketimi dünya ortalamasından yüksek olmakla birlikte elma üretimimizin %0.78'ini ihrac edebilmektedir. İhracat yapılan başlıca ülkeler Suudi Arabistan, Kuzey Kıbrıs ve Mısır'dır.

Çalışmanın amacı Türkiye'de elma üretiminin yapısal değişimi ve gelişimini ortaya koymak, iç tüketim ve ihracat potansiyelini belirlemek, üretim artışlarının yarattığı sorunları ve daha fazla ihracat için yapılabilecekleri saptamak ve öneriler geliştirmek şeklinde özetlenebilir.

Anahtar kelimeler: meyvecilik, ılıman iklim meyveleri, elma, ihracat

Potential of Apple Production, Marketing and Export in Turkey

ABSTRACT

In Turkey, because of favourable climate condition, a lot of fruit species and varieties are grown. Fruit production plans that are appropriate to different climate, soil conditions and to changeable marketing demand are very important. Turkey is a very important fruit producer country and sixth with annually 2,5 million tons apple production in the world. Turkey's apple production changed after from 1980. Apple orchard plating have increased % 3.71 and apple production have increased % 21.05 since 1990. According to export's estimates, Turkey's apple production will be 2.728.000 tons in 2010. But apple export amount is also very low.

The aim of this study is to determinate the structural progress, the potential of internal consumption and exporting, marketing problem of Turkey apple production and to find a solution.

Keywords: fruit growing, temperate zone fruit, apple, export